

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītības programmas
Pūšaminstrumentu spēle mācību priekšmeta *Mežraga spēle*

Programma

1. Programmas pamatojums.

1.1. Mācību priekšmeta *Mežraga spēle* programma. Pieņemta *Pūšaminstrumentu spēles* skolotāju Vidzemes metodiskās komisijas 2002. gada 5. jūnija sēdē, protokols nr.1.

1.2. KNMC dokuments „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība” (08.05.2013.).

1.3. Iestājsāmenu prasības Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā.

2. Programmas apraksts.

2.1. Mācību priekšmeta *Mežraga spēle* mērķi un uzdevumi.

2.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādējādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Mežraga spēle*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Mežraga spēle*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- sagatavot izglītojamus patstāvīgai muzicēšanai pēc mūzikas skolas absolvēšanas.

2.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi *Mežraga spēlē*, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Mežraga spēle*;
- sekmēt kolektīvās, individuālās un muzikālās darbības pieredzes apguvi;
- veicināt tehnisko prasmju apguvi, lai izglītojamie ar savu iztēli un tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus;
- atraisīt izglītojamo muzikalitāti un radošās spējas, sekmēt izglītojamo emocionālo un intelektuālo attīstību;
- sagatavot un motivēt izglītojamus tālākai profesionālās izglītības ieguvei;
- iemācīt izglītojamajiem mācīties patstāvīgi, prast analizēt savu spēli, attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarbu tēlainību un mūzikas valodu;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

2. 2. Mācību darba formas un metodes.

2.2.1. Mācību stunda – 2 kontaktstundas (40 minūtes) nedēļā.

2.2.2. Patstāvīgā darba stundas.

2.2.3. Izglītojamo koncertu prakse:

- Valmieras MS - Dārza koncerti un Latviešu mūzikas dienu koncerti;
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
- atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.

2.2.4. Konkursi:

- skolas, reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.5. Festivāli:

- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
- reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.6. Pārbaudes formas (visi mācību pārbaudījumi jāatskaņo no galvas):

- tehnisko prasmju pārbaudes;
- mācību koncerti;
- eksāmeni (tehniskais, pārceļšanas, skolas beigšanas eksāmens – koncerts);
- noklausīšanās – pretendentu atlase koncertiem, konkursiem, festivāliem.

3. Programmas vispārējs saturs.

3.1. Mūzikas uztvere.

- 3.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.
- 3.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.
- 3.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.
- 3.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.

3.2. Mūzikas valoda:

- 3.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.
- 3.2.2. Dažādu mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.
- 3.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve un pielietošana radošajā darbībā.

3.3. Muzikāli radošā darbība.

- 3.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.
- 3.3.2. Praktiskā muzicēšana, apgūstot instrumenta spēles pamatus gan solo, gan kolektīvajā muzicēšanā.
- 3.3.3. Eksperimentēšana un improvizācija.
- 3.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.

4. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.

4.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar *pietiekamu* vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

5. Tālākās izglītības iespējas.

5.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Mežraga spēle*, kā arī citās vidējās profesionālās izglītības programmās.

5.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

Programmas saturs

6. 1.klase.

6.1. Uzdevumi

- 6.1.1. Iepazīties ar mūzikas instrumenta - *Mežraga* uzbūvi, skaņas veidošanas likumsakarībām.
- 6.1.2. Apgūt notis.
- 6.1.3. Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo tehniskās prasmes.
- 6.1.4. Veidot izglītojamo muzikālo gaumi.

6.2. Saturs.

- 6.2.1. Vingrinājumi un etīdes, kas ietver oktāvas diapazonu.
- 6.2.2. Gamma – Do, Fa, Sol mažors.
- 6.2.3. Tautasdziesmas un viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

6.3. Pārbaudes formas.

6.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

Latviešu t.dz. „Pūt vējiņi”

Sena franču dziesmiņa

6.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2. semestrī:

Divas mažora gammas,

James D. Ployhar „Tehnic today” Pirmā grāmata.

6.3.3. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

Latviešu t.dz. „Āvu, āvu baltas kājas”

Latviešu t.dz. „Saulīt' tecēj tecēdama”

6.4. Piedalīties koncertos.

6.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Mežraga spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7. 2. klase.

7.1. Uzdevumi

7.1.1. Papildināt zināšanas *Mežraga spēlē*.

7.1.2. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.

7.1.3. Attīstīt muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos

7.2. Saturs.

7.2.1. Gammas.

7.2.2. Vingrinājumi un eņģes.

7.2.3. Tautasdziesmas un dažādi viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

7.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

7.3. Pārbaudes formas.

7.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

Latviešu t.dz. „Rikšiem bērīt' es palaidu”

Latviešu t.dz. „Rīga dimd”

7.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

gammas Do, Sib, Fa, Sol, Re mažori; 6 Eņģes no krājuma James D. Ployhar

„Tehnic today” Pirmā grāmata.

7.3.3. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

Ž.B. Lulli „Dziesmiņa”

J. Ozoliņš „Dziesma”

7.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

7.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Mežraga spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

8. 3. klase

8.1. Uzdevumi.

8.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Mežraga spēlē*

8.1.2. Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus, apgūt mūzikas terminoloģiju.

8.1.3. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.

8.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, lasīšanu no lapas.

8.1.5. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

8.1.6. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos, u.c. skolas rīkotajos pasākumos.

8.2. Saturs.

- 8.2.1. Gammas
- 8.2.2. Vingrinājumi un eņģes
- 8.2.3. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 8.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 8.3. Pārbaudes formas.
 - 8.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
L.van Bēthovens „Gājēja dziesma”
G.Hendelis „Burē”
 - 8.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
Gammas Sib, Do, Re, Fa, Sol mažori un la, si, re, harmoniskie minori.
6 Eņģes no krājuma James D. Ployhar „Tehnic today” Pirmā grāmata.
 - 8.3.3. Pārcelšanas eksāmens:
Piemēram:
P.Čaikovskis „Sena franču dziesma”
R.Šūmanis „Drošais jātņiņķis”
- 8.4. Piedalīties koncertos, konkursos.
- 8.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Mežraga spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

4. klase

- 9.1. Uzdevumi.
 - 9.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Mežraga spēlē*.
 - 9.1.2. Apgūt jaunu repertuāru, mūzikas terminoloģiju.
 - 9.1.3. Pilnveidot izglītojamo profesionālās doņģības, tehniskās iemaņās.
 - 9.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, pilnveidot lasīšanu no lapas.
 - 9.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
 - 9.1.6. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 9.2. Saturs.
 - 9.2.1. Gammas līdz 3 zīmēm
 - 9.2.2. Vingrinājumi, eņģes dažādiem tehnikas veidiem.
 - 9.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.
 - 9.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
 - 9.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 9.3. Pārbaudes formas.
 - 9.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
Fr. Šūberts. „Serenāde”
D. Konkone „Tēma ar variācijām”
 - 9.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
Gammas līdz 3 zīmēm, melodiskais minors
6 Eņģes no krājuma James D. Ployhar „Tehnic today” Otrā grāmata.
 - 9.3.3. Pārcelšanas eksāmens:
Piemēram:
L.van Bēthovens „Romance”
Dž. Valentini „Menuets”
- 9.4. Piedalīties koncertos, konkursos.
- 9.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Mežraga spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

10. 5. klase

10.1. Uzdevumi.

- 10.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.
- 10.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.
- 10.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas, apgūt mūzikas teorijas jautājumus.
- 10.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,
- 10.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 10.1.6. Rosināt izglītojamos mācīties patstāvīgi, analizēt savu spēli.

10.2. Saturs.

- 10.2.1. Gammas līdz 3 zīmēm
- 10.2.2. Vingrinājumi, eņģes dažādiem tehnikas veidiem.
- 10.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.
- 10.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 10.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

10.3. Pārbaudes formas.

- 10.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

G. Persels „Skaņdarbs”

G. Ekkls „Sonāte”

- 10.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

Gammas līdz 3 zīmēm; Mi – do#

6 Eņģes no krājuma James D. Ployhar „Tehnic today” Otrā, Trešā grāmata.

- 10.3.3. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

G.F. Hendelis „Bure”

F. Mendelszons „Pavasara dziesma”

10.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

10.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Mežraga spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

11. 6. klase

11.1. Uzdevumi.

- 11.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.
- 11.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.
- 11.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas.
- 11.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,
- 11.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 11.1.6. Turpināt apgūt mūzikas teorijas jautājumus, lasīšanu no lapas.

11.2. Priekšmeta saturs.

- 11.2.1. Gammas līdz 4 zīmēm.
- 11.2.2. Vingrinājumi, eņģes dažādiem tehnikas veidiem.
- 11.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.
- 11.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 11.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

11.3. Pārbaudes formas.

- 11.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

J.S. Bahs „Burē”

M. Bašs „Noktirne”

- 11.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

Gammas līdz 4 zīmēm

6 Eņģes no krājuma James D. Ployhar „Tehnic today” Trešā grāmata.

11.3.4. Beigšanas eksāmens:

Piemēram:

A.Jurjāns „Barkarolla”

L. van Bēthovens „Adelaida”

11.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

11.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.